

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการขยะในชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนเชิงนิเวศ (กรณีศึกษา : ชุมชนบ้านบางชัน ต.บางชัน อ.ขลุง จ.จันทบุรี) ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการขยะชุมชนบ้าน บางชัน ต.บางชัน อ.ขลุง จ.จันทบุรี

ผลการศึกษาสภาพและปัญหา : 1) ประวัติความเป็นมาและสภาพของพื้นที่ ตำบลบางชัน มีเนื้อที่ประมาณ 64.4 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 40,305 ไร่ มีลักษณะเป็นเกาะ และป่าชายเลนที่อยู่ในพื้นที่ป่าสงวน พื้นที่ส่วนใหญ่ติดทะเลอ่าวไทย บริเวณปากอ่าว และส่วนที่อยู่ใกล้ปากแม่น้ำเวฬุเป็นที่ตั้งของชุมชนบ้านบางชัน (หมู่บ้านไร่แผ่นดิน) หรือหมู่บ้านปากน้ำเวฬุ หมู่ที่ 2 เดิมเคยเรียกกันว่า “บ้านโรงไม้” เป็นชุมชนที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน 135 ปีมาแล้ว โดยเริ่มตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. 2410 มีชาวจีนที่เดินทางอพยพเข้ามาในไทยทำการค้าขายติดต่อไปถึงกรุงเทพฯ เมื่อผ่านมาถึงจังหวัดจันทบุรีได้นำเรือมาหลบลมในบริเวณลุ่มน้ำเวฬุ และเห็นว่าเป็นบริเวณที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางทะเล มีสัตว์น้ำมากมาย จึงได้ทำการประมงจนกลายเป็นอาชีพ หมู่บ้านไร่แผ่นดินตั้งอยู่ทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำเวฬุ เดิมเป็นพื้นที่ป่าโกงกางหนาแน่น ที่มีอาณาบริเวณกว้างมาก ในอดีตมีชาวบ้านมาตัดไม้โกงกางไปขายทำถ่าน กระทั่งต่อมาในปี พ.ศ. 2514 รัฐเปิดสัมปทานให้มีการตัดไม้โกงกางในพื้นที่ลุ่มน้ำเวฬุ จึงมีผู้คนเข้ามาตัดไม้กันเป็นจำนวนมาก เมื่อตัดได้จะนำไม้มากองไว้ในบริเวณนี้เพื่อรอการเข้าเตาเผาถ่าน จนเป็นที่มาของชื่อ “โรงไม้” หลังจากนั้นเมื่อหมดระยะสัมปทานป่าเผาถ่าน ผู้คนที่เคยทำกินอยู่บริเวณนี้จึงได้จับจองพื้นที่ตั้งรกราก และประกอบอาชีพทำการประมง (ข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลบางชัน) ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงจากเรียกว่าบ้านโรงไม้เป็น “หมู่บ้านไร่แผ่นดิน” โดยคำว่า “ไร่แผ่นดิน” ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงผู้อพยพที่ไร้สัญชาติ หรือผู้ที่ไม่มีที่อยู่อาศัย แต่เป็นการเรียกเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะการอยู่อาศัยของชุมชนที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ในเขตลุ่มน้ำที่เป็นส่วนหนึ่งของทะเลมีน้ำล้อมรอบโดยไม่ได้อยู่บนผืนแผ่นดินปัจจุบันนี้ การเดินทางไปยังชุมชนบางชันในปัจจุบันยังต้องใช้การเดินทางโดยเรือ เพราะยังไม่มีถนนสาธารณะเชื่อมกับชุมชนภายนอก และชุมชนใกล้เคียงการเดินทางจากหมู่บ้านไปยังตัวอำเภอขลุง ทำได้โดยการใช้เรือซึ่งแต่ละวันมีเรือโดยสารเข้า - ออกวันละ 1 เที่ยว ให้ชาวบ้านได้ออกไปซื้อของใช้จำเป็นกลับมายังหมู่บ้าน โดยตอนเช้ามีเรือออกจากหมู่บ้าน 7.30 น. และกลับถึงหมู่บ้านตอนเที่ยงวัน หรือเรือส่วนตัวประจำบ้าน การสร้างบ้านเรือนของหมู่บ้านไร่แผ่นดิน จะใช้วิธีการตอกเสาไม้ลึกลงไปในเลน จากนั้นจะปลูกบ้านขึ้นไปให้สูงเหนือน้ำ

เป็นบ้านไม้หลังคามุงจาก ปัจจุบันมีการใช้เสาปูนซีเมนต์ มุงกระเบื้องใยหินทำให้เกิดความคงทน และแข็งแรงกว่าเดิม นอกจากนี้พื้นที่บางแห่งในหมู่บ้านก็ได้มีการนำดินมาถมเพื่อให้เป็นพื้นดินที่แข็งแรงขึ้นด้วย ส่วนถนนในหมู่บ้านนั้นเป็นทางคอนกรีต กว้างประมาณ 1.5 เมตร โดยสามารถเดินชมได้รอบหมู่บ้าน สถานที่สำคัญภายในหมู่บ้านไร้แผ่นดิน ได้แก่ ศาลเจ้าพ่อปากน้ำเวฬุ เป็นศาลเจ้าจีนตั้งอยู่ปากคลองบางชันใหญ่ วัดบางชัน หรือ วัดอรัญสมุทธาราม เป็นวัดที่มีเอกสารจัดตั้งเป็นวัดเมื่อสมัยรัชกาลที่ 5 ซึ่งมีอายุประมาณร้อยกว่าปี โรงเรียนวัดบางชัน หรือ โรงเรียนประภาคารราษฎร์รังสฤษดิ์ (เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล - ป.6) สถานีอนามัย ประชากรที่อาศัยอยู่ที่หมู่บ้านไร้แผ่นดินในปัจจุบันมีเกือบ 500 หลังคาเรือน และมีประชากรอยู่มากกว่า 1,000 คน บางบ้านได้ปรับให้เป็นที่พักอาศัยแบบโฮมสเตย์แปรรูปผลผลิตทางทะเลขายสินค้าท้องถิ่นของที่ระลึกให้กับนักท่องเที่ยวหมู่บ้าน การประกอบอาชีพหลักยังคงเป็นการทำประมง ตกปู หาปลา ยกยอกุ้ง เลี้ยงปลาในกระชัง เลี้ยงหอยนางรม ทำกุ้งแห้ง และทำเคย (กะปิ) ซึ่งถือว่าแม่น้ำเวฬุยังคงเป็นแหล่งทรัพยากรขนาดใหญ่สำหรับชาวบ้าน ที่ยังมีอาหารทะเลสดให้ได้กินตลอด แต่สิ่งของหายาก หรือสิ่งที่แพงที่สุดกลับเป็นน้ำจืดที่ต้องอาศัยน้ำฝน หรือซื้อมาจากฝั่งเมือง และน้ำมันเรือที่เป็นพาหนะสำคัญที่สุดสำหรับชาวบ้านบางชัน วิธีการไปยังหมู่บ้านไร้แผ่นดิน ทำได้โดยการเดินทางไปยังท่าเทียบเรือขลุ่ย ซึ่งจะมีการให้เช่าเรือ หรือเหมาเรือทั้งขาไป และขากลับ สำหรับพาไปยังที่พักโฮมสเตย์ที่จองไว้ล่วงหน้า หากพักที่โฮมสเตย์ในหมู่บ้านไร้แผ่นดินจะใช้เวลาจากท่าเรือไปยังหมู่บ้านประมาณ 30 - 45 นาที กรณีต้องการไปเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ อาจเช่าเรือบริเวณท่าเรือเพื่อนำเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ

ผลการศึกษาสภาพและปัญหา : 2) โฮมสเตย์ในชุมชนบ้านบางชัน ช่วงที่เหมาะสมกับการเข้าพัก คือ ช่วงเดือนพฤศจิกายน - เมษายน (ช่วงก่อนเข้าฤดูฝน) ในช่วงฤดูร้อนจะมีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก และอาหารทะเลจะค่อนข้างเยอะกว่าฤดูอื่น โฮมสเตย์ในชุมชนบางชันมักเป็นบ้าน หรือที่อยู่อาศัยมาดัดแปลงเป็นที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว บางแห่งอาจสร้างขึ้นในรูปแบบคล้ายรีสอร์ทแบบเรียบง่าย ความสะดวกสบายจึงอาจไม่เท่ารีสอร์ทหรู หรือโรงแรมโดยทั่วไป การเข้าพักแบบโฮมสเตย์เป็นการคิดราคาเป็นรายหัว ซึ่งก่อนเข้าพักควรติดต่อสอบถามเงื่อนไขต่าง ๆ ให้ชัดเจน เพราะแต่ละแห่งอาจกำหนดไว้ต่างกัน ราคากลางการเข้าพักโฮมสเตย์ เฉลี่ยอยู่ที่ 1,500 - 2,000 บาท/คน อาหารและเครื่องดื่ม 2 - 3 มื้อ ซึ่งมักจะเป็นมื้อกลางวันที่นักท่องเที่ยวเดินทางไปถึง มื้อเย็น และมื้อเช้าวันรุ่งขึ้น กิจกรรมต่าง ๆ ของทางโฮมสเตย์ อาหารที่จัดให้มักจะเป็นอาหารแบบบุฟเฟต์ สามารถทานอาหารได้แบบไม่จำกัด และมักจะมีมื้อเย็นที่เป็นอาหารทะเล เช่น ปู หอย ปลา ปลาหมึก กุ้ง ห้องพักภายในโฮมสเตย์ส่วนใหญ่มักมีเครื่องอำนวยความสะดวกเท่าที่จำเป็นเท่านั้น เช่น เตียง เครื่องนอน ที่วี พัดลม แอร์ บางแห่งอาจไม่มีทีวี หรือ แอร์ โฮมสเตย์แต่ละแห่งมักมีห้องพักจำนวนจำกัด ส่วนใหญ่จะเป็นห้องพักสำหรับ 2 คน ซึ่งถ้าหากต้องการเข้าพักเป็นกลุ่ม หรือหมู่คณะ ควรสอบถามรายละเอียดกับทางโฮมสเตย์ เพราะส่วนใหญ่การเข้าพักจำนวนมากทางโฮมสเตย์มักจะจัดเป็นห้องพักแบบพักรวม มีที่นอนวางเรียงแบบนอนพื้น บางแห่งนอนได้ห้องละ 10 - 20 คน และบางแห่งสามารถจัดที่พักรวมได้ถึง 50 - 60 คน ที่พักบางแห่งเป็นห้องพักที่มีห้องน้ำแยกออกไปจากที่พัก มีลักษณะเป็นห้องน้ำรวม ราคาที่พักแบบเหมาจ่าย มักจะไม่รวมค่าเรือโดยสาร กรณีโดยสารเรือ หรือเหมาจากท่าเรือไปยังโฮมสเตย์รวมถึงค่าเรือเหมาสำหรับไปเที่ยวในจุดที่นอกเหนือจากทางโฮมสเตย์กำหนดไว้ การเข้าไปโฮมสเตย์บางแห่งจะต้องลงเรือจากท่าเรือขลุ่ยเพื่อไปยังบริเวณที่พัก ผู้ที่ขับรถมาจะต้องจอดรถ

ไว้บริเวณท่าเรือซึ่งจะมีที่รับฝากรถ (ค่ารับฝากรถอยู่ที่ 50 - 70 บาท/วัน) ซึ่งค่าใช้จ่ายในส่วนนี้มักจะไม่นับรวมกับที่พักโฮมสเตย์

ผลการศึกษาสภาพและปัญหา : 3) ปัญหาการจัดการขยะในชุมชน ซึ่งพบว่าปัญหาขยะในชุมชนบ้านบางชันค่อนข้างอยู่ในขั้นวิกฤต เนื่องจากมีผู้ประกอบการโฮมสเตย์เกิดขึ้นจำนวนมาก และมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเป็นจำนวนมาก และชาวบ้านส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่ทะเล ทำให้ไม่มีพื้นที่จัดเก็บขยะ และคัดแยกอย่างเป็นระบบ เมื่อใช้ผลิตภัณฑ์หมดแล้วก็โยนทิ้งลงทะเล พวกเศษขยะมูลฝอยที่เหลือจากการบริโภคอาหารก็ทิ้งลงในแหล่งน้ำหรือนำไปเผา ซึ่งเป็นการกำจัดขยะอย่างผิดวิธี จึงทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เป็นพิษ และในช่วงหน้ามรสุมขยะก็จะลอยไปติดตามหน้าชายหาดตามต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ซึ่งในปัจจุบันจากการสอบถามผู้นำชุมชนและชาวบ้านมีแนวทางในการแก้ปัญหาเบื้องต้นโดยสร้างข้อตกลงกับชาวบ้านหรือผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในการดำเนินการเก็บค่าธรรมเนียมนักท่องเที่ยวคนละ 5 บาท โดยคิดรวมกับค่าเช่าที่พักแล้วเพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการจ้างแรงงานเก็บขยะในบริเวณชุมชน และรณรงค์ให้ชาวบ้านในชุมชนรู้จักการคัดแยกขยะเพื่อดำเนินการรวบรวมไปขายให้กับพ่อค้ารับซื้อของเก่า และถ้าได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้เกี่ยวกับการนำเศษขยะมูลฝอยที่เหลือจากการบริโภคอาหารตามโฮมสเตย์มาผลิตก๊าซชีววมวลก็จะช่วยในการลดต้นทุนในการประกอบธุรกิจมากยิ่งขึ้น

5.1.2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการบริหารจัดการขยะชุมชนบ้านบางชัน ต.บางชัน อ.ขลุง จ.จันทบุรี

5.1.2.1 สรุปข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวข้องกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (50.9%) อายุ 21 - 30 ปี (47.7%) สถานภาพโสด (62.4%) ระดับการศึกษาปริญญาตรี (43.2%) อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว (19.8%) รายได้ครอบครัวต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท (59.4%) จำนวนสมาชิกในครอบครัว (ที่อาศัยในบ้านเดียวกัน) จำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 - 4 คน (54.5%)

5.1.2.2 สรุปข้อมูลตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน

การสร้างชุมชนบางชันให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศช่วยส่งเสริมให้คนในชุมชนมีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก มีผู้ตอบแบบสอบถาม 55 คน 49.54%)

คนในชุมชนบางชันจะมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการพัฒนาชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวมีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก มีผู้ตอบแบบสอบถาม 56 คน 50.45%)

การท่องเที่ยวส่งผลให้คนในชุมชนมีค่าครองชีพเพิ่มขึ้น มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก มีผู้ตอบแบบสอบถาม 53 คน 47.74%)

การท่องเที่ยวส่งผลให้พื้นที่ในชุมชนเกิดความเจริญ เช่น มีการจัดเก็บขยะที่ดีในชุมชนมีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (ปานกลาง มีผู้ตอบแบบสอบถาม 46 คน 41.44%)

การท่องเที่ยวทำให้คนในชุมชนเกิดการเรียนรู้ระหว่างนักท่องเที่ยว และคนในชุมชนมีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก มีผู้ตอบแบบสอบถาม 64 คน 57.65%)

การท่องเที่ยวทำให้วิถีชีวิตของคนในชุมชนดีขึ้น มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก มีผู้ตอบแบบสอบถาม 52 คน 46.84%)

การท่องเที่ยวทำให้ชาวบ้านเกิดความหวงแหนในขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก มีผู้ตอบแบบสอบถาม 37 คน 33.33%)

การท่องเที่ยวทำให้ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนเสื่อมโทรม มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (ปานกลาง ผู้ตอบแบบสอบถาม 44 คน 39.63%)

การท่องเที่ยวสร้างขยะในชุมชน มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 58 คน 52.25%)

การท่องเที่ยวทำให้เกิดปัญหาความวุ่นวายของคนในชุมชน มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (น้อยที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถาม 38 คน 34.23%)

การท่องเที่ยวทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรมเพิ่มขึ้น มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (น้อยที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถาม 61 คน 54.95%)

การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนเกิดการจ้างงานมากขึ้น มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 57 คน 51.31%)

การท่องเที่ยวทำให้ราคาสินค้าในการดำรงชีวิตประจำวันสูงขึ้น มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 34 คน 30.63%)

การท่องเที่ยวทำให้เกิดอาชีพที่หลากหลาย เช่น ขายของฝาก ขายของที่ระลึก สินค้า Otop มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 54 คน 48.64%)

การท่องเที่ยวทำให้ราคาที่ดินในชุมชนสูงขึ้น มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 52 คน 46.84%)

การท่องเที่ยวทำให้คนนอกพื้นที่ย้ายถิ่นฐานเข้ามาในชุมชนเพิ่มขึ้น มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 32 คน 28.82%)

การท่องเที่ยวทำให้มีการลงทุนด้านที่พักอาศัยมากขึ้น มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 61 คน 54.95%)

การท่องเที่ยวทำให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 66 คน 59.45%)

การท่องเที่ยวทำให้เกิดปัญหาเสียงดังรบกวนภายในชุมชน มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (ปานกลาง ผู้ตอบแบบสอบถาม 40 คน 12.61%)

การท่องเที่ยวทำให้คนในชุมชนมีภาระหนี้สินเพิ่มมากขึ้น มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (น้อย ผู้ตอบแบบสอบถาม 39 คน 35.13%)

ลำดับทัศนคติต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยเรียงลำดับความสำคัญจำนวน 3 ลำดับ

1) การท่องเที่ยวทำให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 66 คน 59.45%)

2) การท่องเที่ยวทำให้คนในชุมชนเกิดการเรียนรู้ระหว่างนักท่องเที่ยว และคนในชุมชน มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก มีผู้ตอบแบบสอบถาม 64 คน 57.65%)

3) การท่องเที่ยวทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรมเพิ่มขึ้น มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (น้อยที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถาม 61 คน 54.95%)

3) การท่องเที่ยวทำให้มีการลงทุนด้านที่พักอาศัยมากขึ้น มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 61 คน 54.95%)

5.1.2.3 สรุปข้อมูลตอนที่ 3 แนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน

เสนอความคิดเห็นเพื่อพัฒนากิจกรรมหรือแหล่งท่องเที่ยว มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 69 คน 62.16%)

มีส่วนร่วมกับภาครัฐในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (ปานกลาง ผู้ตอบแบบสอบถาม 36 คน 32.43%)

มีการเสนอความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 53 คน 47.74%)

ชุมชนมีส่วนร่วมปรับปรุงระบบข้อมูลและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ชุมชนบางชั้น มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 49 คน 44.14%)

ชุมชนเพิ่มกิจกรรมทางการท่องเที่ยวให้มากขึ้น มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 52 คน 46.84%)

ภาครัฐมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจการที่อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น ร้านขายของที่ระลึก ของฝาก ร้านอาหาร และที่พัก มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 32 คน 28.82%)

ชุมชนร่วมมือกับชาวบ้านในการอนุรักษ์ทรัพยากร การท่องเที่ยวของชุมชน มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 61 คน 54.95%)

ภาครัฐมีการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคภายในชุมชน โดยได้รับความเห็นชอบจากชุมชน เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ ให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และมีป้ายบอกทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ อย่างชัดเจน มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 37 คน 33.33%)

ชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงระบบกำจัดขยะสิ่งปฏิกูล และการบำบัดน้ำเสีย มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (ปานกลาง ผู้ตอบแบบสอบถาม 48 คน 43.24%)

ภาครัฐส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวภายในชุมชน มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 47 คน 42.34%)

ภาครัฐมีส่วนร่วมในการจัดอบรมให้ความรู้แก่คนในชุมชน เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรของชุมชน มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 38 คน 34.23%)

ภาครัฐมีส่วนร่วมกับชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งให้มีความปลอดภัย ในระหว่างเที่ยวชม มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 41 คน 36.93%)

ชุมชนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับคนทุกวัย มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 68 คน 61.26%)

ภาครัฐมีส่วนร่วมกับชุมชนในการพัฒนาที่พักให้มีความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 58 คน 52.25%)

ภาครัฐและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนที่การเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 52 คน 46.84%)

ลำดับแนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน โดยเรียงลำดับ ความสำคัญจำนวน 3 ลำดับ

- 1) เสนอความคิดเห็นเพื่อพัฒนากิจกรรมหรือแหล่งท่องเที่ยว มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 69 คน 62.16%)
- 2) ชุมชนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับคนทุกวัย มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 68 คน 61.26%)
- 3) ชุมชนร่วมมือกับชาวบ้านในการอนุรักษ์ทรัพยากร การท่องเที่ยวของชุมชน มีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ (มาก ผู้ตอบแบบสอบถาม 61 คน 54.95%)

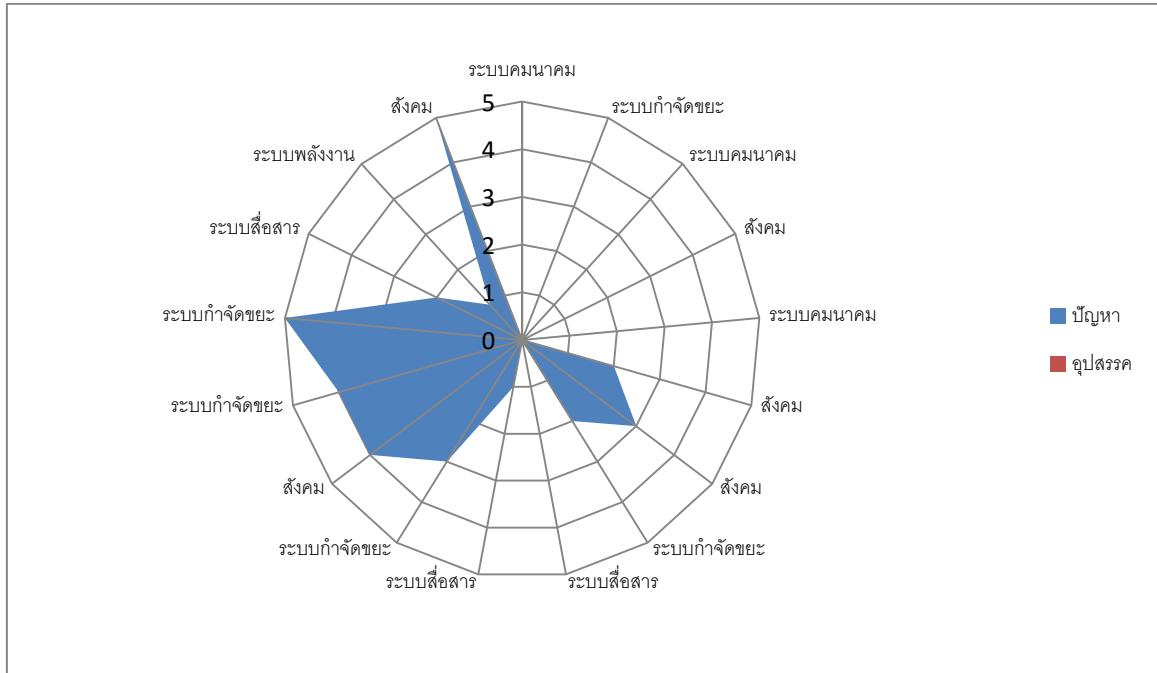
5.1.2.4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- 1) ปัญหาการเดินทางเข้ามายังในชุมชน
- 2) การให้ความร่วมมือของคนในชุมชนและในหน่วยงานภาครัฐ ในการแก้ไขปัญหาในชุมชน
- 3) ปัญหาขยะมูลฝอยที่เกิดจากชาวบ้านในชุมชน นักท่องเที่ยว ยังไม่ได้รับการจัดการที่ดี
- 4) ระบบไฟฟ้า น้ำประปา ระบบสาธารณสุขไม่เพียงพอ
- 5) ปัญหาที่ดินไม่มีโฉนด ไม่สามารถออกเอกสารสิทธิ์ครอบครองได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

5.1.3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการขยะเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชุมชน

1. ท่านคิดว่าสิ่งใดบ้างที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนแห่งนี้

2. ท่านคิดว่าตัวท่านเองมีส่วนร่วมด้านไหนที่จะทำให้ชุมชนบางชั้นเกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้

ตารางที่ 5.1 ส่วนร่วมด้านไหนที่จะทำให้ชุมชนบางชั้นเกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้

ลำดับ	ด้าน	ท่องเที่ยว	รายได้	สิ่งแวดล้อม	สังคม
1	สนับสนุนการท่องเที่ยว	✓			
2	ขายอาหารทะเล กุ้ง หอย ปู ปลา		✓		
3	มีส่วนร่วมในด้านสังคม				✓
4	การเชิญชวนนักท่องเที่ยว	✓			
5	อนุรักษ์ความเป็นชุมชน				✓
6	ไม่ทิ้งขยะ ไม่ทำลายธรรมชาติ			✓	
7	แนะนำชักชวนนักท่องเที่ยว	✓			
8	ช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยว	✓			
9	ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนบางชั้นเป็นที่รู้จัก	✓			
10	เที่ยวอย่างมีวินัยทิ้งขยะให้ถูกที่			✓	
11	ไม่ทิ้งขยะลงแหล่งน้ำ			✓	
12	การกำจัดขยะ			✓	

ลำดับ	ด้าน	ท่องเที่ยว	รายได้	สิ่งแวดล้อม	สังคม
13	การโปรโมทการท่องเที่ยว	✓			
14	การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว		✓		
15	การคัดแยกขยะ ทั้งขยะให้ถูกประเภท			✓	
16	การหาจุดเด่นเพียงหนึ่งเดียวของชุมชนมา นำเสนอ เพื่อการโปรโมทประชาสัมพันธ์	✓			
17	ช่วยกันเก็บกวาดคัดแยกขยะ			✓	
18	ส่งเสริมการท่องเที่ยว		✓		
19	การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือ การไม่สร้าง ขยะและรักษาสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน			✓	
20	รักษาความสะอาด ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ สถานที่ท่องเที่ยวน่าเยี่ยมชม			✓	
21	ไม่ทิ้งขยะมูลฝอยลงในแหล่งน้ำ			✓	
22	สนับสนุนด้านการท่องเที่ยว		✓		
23	ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว		✓		
24	ให้ความสำคัญในการดูแลต้อนรับอย่างดีแก่ นักท่องเที่ยว และอาหารต้องสะอาด		✓		
25	การเอาสินค้าในชุมชนไปขาย		✓		
26	การนำอาหารทะเลไปขายให้นักท่องเที่ยว		✓		
27	ให้ความร่วมมือกับชุมชน และทำสื่อ ประชาสัมพันธ์ชุมชนบางชั้น		✓		
28	การรับฟังปัญหาภายในชุมชน				✓
29	การดูแลต้อนรับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี อาหารสะอาด การให้บริการสุภาพเรียบร้อย		✓		
30	การเชิญชวนนักท่องเที่ยวมาเที่ยวในชุมชน		✓		
31	ช่วยรับฟังปัญหาและช่วยกันแก้ไขปัญหา				✓
32	การนำสินค้าในชุมชนไปขายเพื่อเพิ่มรายได้		✓		
33	การเฝ้าระวังดูแลในชุมชนบางชั้น				✓
34	การให้ความร่วมมือกับคนในชุมชนอย่างดี				✓
35	การต้อนรับอย่างดี มีความสุภาพ และ อาหารทะเลต้องสะอาดเป็นอันดับหนึ่ง		✓		
36	การนำอาหารทะเลไปขายยังพื้นที่ภายนอก เพื่อรายได้ให้กับชุมชน		✓		

เมื่อจัดลำดับการมีส่วนร่วมที่จะทำให้ชุมชนบางชั้นเกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้โดยลำดับ

- 1) ด้านรายได้ 2) ด้านสิ่งแวดล้อม 3) ด้านท่องเที่ยว 4) ด้านสังคม

3. ท่านคิดว่าปัญหาการจัดการขยะในชุมชนบางชั้นก่อให้เกิดผลกระทบในเรื่องใดบ้าง

ตารางที่ 5.2 ปัญหาการจัดการขยะในชุมชนบางชั้นก่อให้เกิดผลกระทบในเรื่องใดบ้าง

ลำดับ	ด้าน	ปัญหา	ผลกระทบ
1	การทำประมง		✓
2	ปัญหาขยะได้รับการจัดการบางส่วนแล้ว		✓
3	ทำให้เกิดขยะมูลฝอยและน้ำเน่าเสีย		✓
4	น้ำเสีย		✓
5	สิ่งแวดล้อมเสียหาย		✓
6	สิ่งแวดล้อมภายในชุมชน		✓
7	ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม		✓
8	ระบบนิเวศเสียสมดุล		✓
9	ระบบนิเวศเสีย		✓
10	น้ำเน่าเสียและมีกลิ่นเหม็น		✓
11	ความสะอาดของชุมชน		✓
12	สิ่งแวดล้อม โลกร้อน		✓
13	สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ		✓
14	สิ่งแวดล้อมและทัศนวิสัยทางธรรมชาติ		✓
15	การให้ความร่วมมือของคนในชุมชน	✓	
16	ทำให้เกิดมลพิษ และเป็นแหล่งสะสมเชื้อโรคทำให้เกิดโรคร้าย		✓
17	การจัดการปัญหาขยะในชุมชนไม่ดีพอ	✓	
18	ระบบนิเวศสิ่งแวดล้อมเสีย		✓
19	ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน และสภาพสิ่งแวดล้อมของชุมชนเกิดผลกระทบมาก		✓
20	ขั้นตอนการจำแนกขยะมีความยากลำบากมากขึ้น	✓	
21	การเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อม		✓
22	ผลกระทบต่อการท่องเที่ยวและความเป็นอยู่ของคนในชุมชน		✓
23	การท่องเที่ยวและความเป็นอยู่		✓
24	อาจมีขยะเล็ดลอดออกนอกทะเลไปได้	✓	
25	การทำประมงพบเจอขยะเล็ดลอด	✓	
26	ขยะเล็ดลอดออกจากชุมชน	✓	
27	สภาพแวดล้อมพื้นที่โดยรวมดูไม่สะอาดเรียบร้อย		✓
28	ขยะทำให้น้ำสกปรก		✓
29	ขยะทำให้เกิดมลพิษทางทะเล		✓
30	ขยะที่เกิดมากขึ้น นักท่องเที่ยวและคนในชุมชนทิ้งขยะลงทะเล	✓	
31	การทำประมงพบเจอขยะเป็นจำนวนมาก	✓	

ลำดับ	ด้าน	ปัญหา	ผลกระทบ
32	ดำเนินการเก็บขยะในชุมชนที่สะอาดเป็นบางครั้ง สุดท้ายก็กลับมาสกปรกเหมือนเดิม	✓	
33	ปัญหาการเก็บขยะที่ไม่หมด ทำให้ขยะล้นตลอดออกสู่ทะเล	✓	
34	มีการจัดการแล้วในบางส่วนของชุมชน	✓	
35	ขยะเพิ่มปริมาณมากขึ้นตามจำนวนนักท่องเที่ยว	✓	
36	มีปัญหาด้านการทำประมง	✓	
37	ด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชนที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว		✓
38	เกิดมลภาวะอากาศเป็นพิษ มีกลิ่น เนื่องจากการนำไปเผาโดยไม่มีการบริหารจัดการที่ดี ในการกำจัดขยะ		✓
39	ผลกระทบต่อการท่องเที่ยว และการประมงบางที่อาจจะมีขยะติดมาด้วย		✓
40	การทำประมงพบเจอขยะล้นตลอดในทะเล	✓	

เมื่อจัดลำดับปัญหาการจัดการขยะในชุมชนบางชั้นก่อให้เกิดผลกระทบมากที่สุด

4. ท่านคิดว่าแนวทางในการจัดการขยะในชุมชนบางชั้นควรมีรูปแบบและลักษณะอย่างไร

ตารางที่ 5.3 แนวทางในการจัดการขยะในชุมชนบางชั้นควรมีรูปแบบและลักษณะอย่างไร

	แนวทางในการจัดการขยะในชุมชน	ชุมชน	นักท่องเที่ยว	ภาครัฐ	เอกชน
1	ควรมีวิธีการกำจัดแบบอื่นที่ไม่ใช่การเผาขยะ			✓	✓
2	ควรมีหน่วยงานเข้ามาเก็บขยะ			✓	
3	มีระบบการจัดการอย่างเป็นระบบ	✓		✓	
4	ควรรณรงค์ไม่ทิ้งขยะลงในน้ำและจัดสถานที่เพื่อทำลายขยะโดยเฉพาะ	✓		✓	
5	ควรมีการคัดแยก และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบภายในชุมชน	✓		✓	
6	ควรทำให้เป็นระบบและมีความเข้มงวดมากกว่านี้	✓		✓	
7	ควรสร้างจิตสำนึกในการสร้างความร่วมมือกัน ของทุกคน ทั้งนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ ภาครัฐ และเอกชน				
8	ภาครัฐและคนในชุมชน ควรมีการปรึกษาหารือกันในการกำจัดขยะ	✓		✓	
9	ควรมีการวางแผนในการทิ้งขยะไปจนถึงการกำจัดให้ถูกวิธี	✓		✓	
10	ควรมีถังขยะตลอดทางเดินในชุมชน	✓		✓	
11	มีกระบวนการกำจัดขยะมูลฝอยที่ชัดเจน			✓	

	แนวทางในการจัดการขยะในชุมชน	ชุมชน	นักท่องเที่ยว	ภาครัฐ	เอกชน
12	เพิ่มจำนวนถังขยะแบบคัดแยกให้มากขึ้น	✓		✓	
13	ควรให้ความรู้ในการขยะคัดแยกอินทรีย์ ขยะอันตราย ขยะที่สามารถรีไซเคิลได้ แล้วนำไปใช้ประโยชน์ให้ถูกทาง ไม่ควรทิ้งขยะรวมกันทำให้บริหารจัดการยากขึ้น			✓	✓
14	ควรทำให้เป็นระบบและรูปแบบที่แน่นอน	✓		✓	
15	เมื่อชุมชนบางชั้นเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรลดการใช้สิ่งของเครื่องใช้ที่ย่อยสลายได้ยากในธรรมชาติ ตัวอย่างเช่นพลาสติก โลหะ ควรแยกและจัดเก็บขยะให้ถูกวิธีเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	✓		✓	
16	ควรจัดแยกประเภทถังขยะไว้ในทุกจุดตามบ้านพักอาศัยหรือตามโฮมสเตย์	✓		✓	
17	ควรวางกฎเกณฑ์ระบบระเบียบให้ชัดเจน	✓		✓	
18	ควรหามาตรการที่เข้มงวดในการบริหารงาน				
19	จัดพื้นที่ทิ้งขยะเพิ่มมากขึ้น ให้สะดวกแก่การพบเห็นในหลายๆพื้นที่ และรณรงค์เรื่องความสะอาดและวินัยในการทิ้งขยะในชุมชน	✓		✓	
20	ควรมีถังขยะจำแนกเรียบร้อย มีป้ายบอกเตือน และมีเจ้าหน้าที่ดูแลในส่วนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ	✓		✓	
21	ควรมีการเพิ่มถังขยะให้มากขึ้นและป้ายเตือนในจุดทิ้งขยะต่าง ๆ	✓		✓	
22	มีจุดเก็บขยะที่ชัดเจนและควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการเก็บขยะอย่างถูกวิธี	✓		✓	
23	ระบบการเก็บขยะควรทำให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นมากกว่านี้	✓		✓	
24	มีระบบการจัดการขยะที่ดี	✓		✓	
25	มีรถมารับขยะในชุมชน			✓	
26	มีรถมารับขยะไปจัดการให้เป็นระบบ			✓	
27	มีรถมารับขยะนำไปทำลายที่อื่น			✓	
28	ภาครัฐควรสนับสนุนให้มีถังขยะประจำบ้าน			✓	
29	มีรถเข้ามารับขยะนำไปจัดการแล้ว			✓	
30	ควรมีวิธีการกำจัดขยะที่ดีกว่านี้ โดยไม่ใช้วิธีการเผาขยะ	✓		✓	
31	ควรให้มีรถขยะเข้ามาเก็บ			✓	
32	มีถังขยะประจำบ้าน มีรถขยะมาเก็บเป็นประจำ มีเตาเผาแยกขยะที่เป็นระบบ	✓		✓	

	แนวทางในการจัดการขยะในชุมชน	ชุมชน	นักท่องเที่ยว	ภาครัฐ	เอกชน
33	มีรถขยะมารับนำไปทำลาย			✓	
34	ภาครัฐต้องเข้ามาจัดการภายในชุมชนให้มีถังขยะประจำบ้าน และมีรถมาเก็บขยะ			✓	
35	ควรมีรถขยะมาเก็บ มีถังขยะประจำบ้าน และคิดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเก็บขยะ			✓	
36	มีระบบการทำงานในการเก็บขยะที่ดีอยู่แล้ว ไม่ค่อยมีปัญหาเท่าไร	✓		✓	
37	น่าจะมียุทธเก็บขยะเข้ามาเก็บขยะภายในชุมชนวันละ 1-2 หมู่			✓	
38	ควรมีรถเก็บขยะเข้ามาดำเนินการจัดเก็บ			✓	
39	ควรให้รถเก็บขยะจากหน่วยงานราชการเข้ามาเก็บในชุมชน			✓	
40	ควรนำขยะมีพิษไปกำจัดทิ้งอย่างถูกวิธี			✓	✓
41	มีการกำจัดขยะอย่างคุ้มค่า เช่น การเผาเป็นพลังงานทดแทน			✓	✓
42	ควรมีรถเก็บขยะเข้ามารับขยะไปกำจัดที่อื่น			✓	
43	อยากให้มียุทธเผาขยะที่เป็นระบบมากกว่านี้ และสามารถนำมาเป็นพลังงานทดแทนในชุมชนได้	✓		✓	✓
44	อยากให้มีการเก็บขยะตามบ้าน แล้วมีรถเก็บขยะจากส่วนงานราชการมารับในชุมชน แล้วดำเนินการคิดค่าใช้จ่ายไปรายได้			✓	
45	ควรมีรถเก็บขยะจากทางราชการ			✓	
46	ภาครัฐควรเข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในชุมชน	✓		✓	

เมื่อจัดลำดับแนวทางในการจัดการขยะในชุมชนบางชั้นควรจะมีรูปแบบและลักษณะโดยลำดับ 1) ภาครัฐ 2) ชุมชน 3) เอกชน 4) นักท่องเที่ยว

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

5. ท่านคิดว่าภาครัฐควรให้การช่วยเหลือดูแลชุมชนบางชั้นในด้านใดบ้าง

ตารางที่ 5.4 ภาครัฐควรให้การช่วยเหลือดูแลชุมชนบางชั้นในด้านใดบ้าง

ลำดับ	ด้าน	ดำเนินการ เร่งด่วน	ดำเนินการ ตามปกติ
1	ด้านการจัดการขยะในชุมชน	✓	
2	ปัญหาหนี้ในครัวเรือน		✓
3	น้ำประปาเพื่อการอุปโภคบริโภค ถนนสำหรับการสัญจร	✓	
4	ความสะดวกในการเดินทางเข้าชุมชน		✓
5	น้ำประปา ถนน	✓	
6	ด้านการจัดการขยะ	✓	
7	ด้านการจัดการเรื่องขยะเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชน	✓	
8	การจัดระบบการท่องเที่ยว		✓
9	การประชาสัมพันธ์กิจกรรมการท่องเที่ยว		✓
10	ประชาชนในชุมชนควรให้การสนับสนุนทุกด้านที่สามารถร่วมมือได้		✓
11	ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการขยะในชุมชน	✓	
12	ด้านระบบการจัดการท่องเที่ยว และระบบนิเวศในชุมชน	✓	
13	การดูแลการจัดการท่องเที่ยว และเรื่องขยะในชุมชน	✓	
14	สาธารณสุขปลอดภัยพื้นฐานภายในชุมชน		✓
15	การจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาชุมชน		✓
16	มีงบประมาณพัฒนาชุมชน		✓
17	การแบ่งพื้นที่ส่วนรวมในการจัดการขยะ		✓
18	ด้านการท่องเที่ยว และด้านสิ่งแวดล้อม	✓	
19	ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน การจัดสรรทรัพยากรในชุมชนอย่างเหมาะสม		✓
20	มีความตั้งใจ ลงมือทำจริงเหมือนชุมชนนี้เป็นบ้านของท่าน (นโยบายการสร้างจิตสำนึกในการให้ความช่วยเหลือชุมชนอย่างแท้จริงและยั่งยืน)		✓
21	การจัดงบประมาณในการอบรม และการโฆษณาณรงค์ทางด้านสิ่งแวดล้อม		✓
22	ภาครัฐควรให้การช่วยเหลือทุกด้าน		✓
23	การช่วยเหลือในบางพื้นที่ที่การเดินทางไม่สะดวก และมีการเก็บขยะเป็นจุด		✓
24	ถนนเข้าหมู่บ้าน ควรได้รับการแก้ไขจากทางภาครัฐ		✓
25	ด้านการอำนวยความสะดวก และด้านความสะอาดในชุมชน		✓
26	ประชาชนในชุมชนควรให้ความร่วมมือทุกด้านที่สามารถช่วยได้		✓
27	ปัญหาการออกโฉนดที่ดินในชุมชน	✓	
28	ถนน น้ำประปา	✓	
29	ถนน น้ำประปา	✓	

ลำดับ	ด้าน	ดำเนินการ เร่งด่วน	ดำเนินการ ตามปกติ
30	ด้านน้ำประปา ถนน		✓
31	ถนนกับน้ำประปา		✓
32	ด้านความสะอาดในเรื่องของขยะ ถนนในการเข้าหมู่บ้าน		✓
33	ด้านความสะอาดในเรื่องของขยะ	✓	
34	ถนน น้ำประปา	✓	
35	ควรให้ความสะดวกในการเดินทางมาบางชั้น		✓
36	ด้านถนนหนทาง ด้านไฟฟ้า น้ำประปา มีป้ายบอกทางเพิ่ม และส่งเสริมกิจกรรมทางการท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จัก		✓
37	ด้านความสะอาดของชุมชน และการเดินทางเข้ามายังในชุมชน	✓	
38	ด้านการจัดการขยะ	✓	
39	เรื่องปัญหาการใช้ที่ดินไม่มีโฉนด มีหน่วยงานรัฐมาดูแลมากขึ้นทำให้เกิดปัญหา มีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างหน่วยงานไม่ชัดเจน	✓	
40	น้ำประปากับถนน		✓
41	การเดินทางมายังชุมชนควรมีความสะดวกในการเดินทางมากขึ้น		✓
42	ถนน และป้ายบอกทางมายังชุมชน		✓
43	การให้สินเชื่อของธนาคาร เพราะที่ดินในบางชั้นไม่มีโฉนด	✓	
44	ถนนหนทาง, น้ำประปา, โฉนดที่ดิน, การประชาสัมพันธ์และป้ายบอกทาง	✓	
45	ถนน และน้ำประปา		✓
46	เรื่องถนนหนทาง อยากให้มีการทำถนนแบบมาตรฐาน ระบบไฟฟ้า และอยากให้มีโรงงานไฟฟ้าขนาดย่อยอยู่ในพื้นที่	✓	
47	ด้านการจัดการขยะ	✓	
48	ถนน, ไฟฟ้า, ป้ายบอกทาง, โฉนดเอกสารสิทธิ์ในการครอบครองที่ดิน	✓	

เมื่อจัดลำดับภาครัฐควรให้การช่วยเหลือดูแลชุมชนบางชั้นในด้านใดบ้างโดยลำดับ

1) ดำเนินการตามปกติในเรื่องของ ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน การคมนาคมขนส่ง การท่องเที่ยวในชุมชน ระบบสาธารณสุขปลอดภัยพื้นฐานในชุมชน การบริหารพื้นที่ส่วนรวมในการจัดการขยะในชุมชน

2) ดำเนินการเร่งด่วนในเรื่องของ ด้านบริหารจัดการขยะในชุมชน การออกเอกสารสิทธิ์ในการครอบครองที่ดินทำกิน การให้สินเชื่อของสถาบันการเงินสำหรับการประกอบอาชีพ และการทำธุรกิจ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการขยะชุมชนบ้านบางชัน ต.บางชัน อ.ขลุง จ.จันทบุรี

ปัญหาการจัดการขยะในชุมชน ซึ่งพบว่าปัญหาขยะในชุมชนบ้านบางชันค่อนข้างอยู่ในขั้นวิกฤต เนื่องจากมีผู้ประกอบการโฮมสเตย์เกิดขึ้นจำนวนมาก และมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเป็นจำนวนมาก และชาวบ้านส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่ทะเล ทำให้ไม่มีพื้นที่จัดเก็บขยะ และคัดแยกอย่างเป็นระบบ เมื่อใช้ผลิตภัณฑ์หมดแล้วก็โยนทิ้งลงทะเล พวกเศษขยะมูลฝอยที่เหลือจากการบริโภคอาหารก็ทิ้งลงในแหล่งน้ำหรือนำไปเผาซึ่งเป็นการกำจัดขยะอย่างผิดวิธี จึงทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เป็นพิษ และในช่วงหน้ามรสุมขยะก็จะลอยไปติดตามหน้าชายหาดตามที่ต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ซึ่งในปัจจุบันจากการสอบถามผู้นำชุมชน และชาวบ้านมีแนวทางในการแก้ปัญหาเบื้องต้นโดยสร้างข้อตกลงกับชาวบ้านหรือผู้ประกอบการโฮมสเตย์ ดำเนินการเก็บค่าธรรมเนียมนักท่องเที่ยวคนละ 5 บาท โดยคิดรวมกับค่าเช่าที่พักแล้ว เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการจ้างคนงานเก็บขยะในบริเวณชุมชน และรณรงค์ให้ชาวบ้านในชุมชนรู้จักการคัดแยกขยะเพื่อดำเนินการรวบรวมไปขายให้กับพ่อค้ารับซื้อของเก่า และถ้าได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้เกี่ยวกับการนำเศษขยะมูลฝอยที่เหลือจากการบริโภคอาหารตามโฮมสเตย์มาผลิตก๊าซชีววมวลก็จะช่วยในการลดต้นทุนในการประกอบธุรกิจมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ จันทรเพ็ญ มินคร (2554 : บทคัดย่อ) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนตำบลบางนางลี่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ในภาพรวมระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการขยะ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการขยะ พบว่าส่วนใหญ่เห็นว่าการจัดการปัญหาขยะยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ประชาชนไม่เล็งเห็นความสำคัญในการแยกขยะก่อนที่จะนำไปทิ้งหรือกำจัด ขยะมีปริมาณมากทำให้เสียเวลามากต่อการคัดแยก ขาดแนวทางหรือขาดการส่งเสริมให้ความร่วมมือในการแยกขยะ การใช้ประโยชน์ที่เกิดมาจากขยะ ขาดงบประมาณ และขาดการให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการแยกขยะ ขาดการรณรงค์และการประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับความรู้และความเข้าใจ

5.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการบริหารจัดการขยะชุมชนบ้านบางชัน ต.บางชัน อ.ขลุง จ.จันทบุรี

การท่องเที่ยวทำให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น มีความคิดเห็นเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สุนีย์ มัลลิกะมาลย์ และนันทพล กาญจนวัฒน์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะชุมชน พบว่า การลดปริมาณขยะด้วยการให้ผู้ทิ้งขยะคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ขยะส่วนหนึ่งที่คัดแยกจะเป็นขยะมีมูลค่านำไป (reuse) หรือ (recycle) ขยะส่วนหนึ่งนำไปทำเป็นปุ๋ยหมักได้ จึงเหลือส่วนที่จะทิ้งน้อยลง การคัดแยกขยะจำเป็นต้องให้ประชาชนผู้ทิ้งขยะยอมรับวิธีการคัดแยก และยอมปฏิบัติตามในการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ถ้าทุกคนช่วยกันลดปริมาณขยะนับว่าเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ปริมาณของขยะมูลฝอยที่เพิ่มขึ้นทุกวันเป็นปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชน ถ้าในชุมชนมีขยะมูลฝอยเคลื่อนถนนจะมีผลกระทบต่อสุขภาพจิตของคน

ในชุมชน ปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาของคนทุกคนในชุมชน การมีผู้นำในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนทำให้ชุมชนสะอาดและน่าอยู่

การท่องเที่ยวทำให้คนในชุมชนเกิดการเรียนรู้ระหว่างนักท่องเที่ยว และคนในชุมชน มีความคิดเห็นเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ รัมภาภัก ฤกษ์วีระวัฒนา (2562 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ดอนหอยหลอด จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย ด้านส่งเสริมการตลาด และความพึงพอใจรวมส่วนประสมการตลาด อยู่ในระดับปานกลาง และมีภูมิลำเนาอยู่กรุงเทพมหานคร โดยเดินทางมาที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติดอนหอยหลอด 2 - 4 ครั้ง มีการใช้จ่ายใช้สอยระหว่างท่องเที่ยวเป็นจำนวนเงิน 500 - 1,000 บาท โดยมากนักท่องเที่ยวเดินทางมาในช่วงวันหยุดเทศกาล และร่วมเดินทางมากับเพื่อน และครอบครัว ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า คะแนนความพึงพอใจส่วนประสมทางการตลาด การเดินชมป่าชายเลน การซื้อของที่ระลึก การซื้อขนมจากภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยวส่งผลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรมเพิ่มขึ้น มีความคิดเห็นเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด ไม่สอดคล้องกับ สามารถ มั่งสัง (2561 : บทความ) การท่องเที่ยวที่เปิดกว้างต้อนรับนักท่องเที่ยว โดยมุ่งจำนวนไม่เลือกเฟ้นเน้นคุณภาพ และขาดการควบคุมติดตามที่มีประสิทธิภาพ จึงกลายเป็นช่องว่างให้อาชญากรจากต่างประเทศเข้ามาในคราบน้ำกท่องเที่ยวแล้วก่ออาชญากรรมในประเทศไทย และอาศัยประเทศไทยเป็นฐานในการก่ออาชญากรรมนอกประเทศ จะเห็นได้ตั้งแต่การลอบลวงไปจนถึงการตั้งแก๊งรีดไถ

การท่องเที่ยวทำให้มีการลงทุนด้านที่พักอาศัยมากขึ้น มีความคิดเห็นเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ moneyhub (2559 : บทความ) ปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีแนวโน้มที่มีอัตราเจริญเติบโตอย่างมาก โดยขยายมากกว่า 10 กว่าเปอร์เซ็นต์ของทุกปี การที่ชาวต่างชาตินิยมเข้ามาท่องเที่ยวภายในประเทศไทยมากขึ้น เหตุจากศักยภาพของประเทศไทยที่มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ที่สนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นี่คือนจุดแข็งของประเทศไทย

5.2.3 เพื่อกำหนดแนวทางการบริหารจัดการขยะเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชุมชน

เสนอความคิดเห็นเพื่อพัฒนากิจกรมหรือแหล่งท่องเที่ยว มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ รวิกานต์ แสนไชย (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแบบยั่งยืน : กรณีศึกษารณาคารขยะชุมชนวัดกลาง เขตบางกะปิ พบว่า รูปแบบการจัดการรณาคารขยะชุมชนวัดกลาง เป็นการใชการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน เป็นการจัดการแบบยั่งยืน เพราะมีความสัมพันธ์กันระหว่างสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม สำหรับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนจะต้องเกิดจากความสมัครใจ เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนคิดริเริ่มค้นหาปัญหา และหาสาเหตุปัญหาของชุมชน วางแผนดำเนินกิจกรรมลงทุน และปฏิบัติงาน มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ชุมชนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับคนทุกวัย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ จันทรเพ็ญ มินคร (2554 : บทคัดย่อ) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ

จัดการขยะมูลฝอยของชุมชนตำบลบางนางลี่ อำเภอมัทพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ปัจจุบันปัญหาขยะกลายเป็นปัญหาที่ไม่สามารถมีทางแก้ไขได้อย่างยั่งยืน เพราะจากการที่นำขยะไปกำจัดอีกพื้นที่หนึ่งทำให้เกิดผลกระทบต่อพื้นที่นั้น ๆ ดังนั้นจึงควรมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน โดยมีการจัดกิจกรรมรณรงค์ และประชาสัมพันธ์ในเรื่องการลดปริมาณขยะ การคัดแยกประเภทขยะจากแหล่งกำเนิดเพื่อจะได้นำขยะบางส่วนกลับมาใช้ได้ใหม่ และการนำขยะสดมาใช้ทำปุ๋ยหมัก โดยกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ควรให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมจัดงานกิจกรรมหรือโครงการนั้น ๆ ด้วย เพราะประชาชนที่อาศัยในพื้นที่รู้สาเหตุของปัญหาขยะ

ชุมชนร่วมมือกับชาวบ้านในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวของชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สุภาพร เนียมหอม (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประชาคมเมืองกับการจัดการขยะมูลฝอยเขตทวีวัฒนา พบว่า ประชาคมที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านสกุลทิพย์ มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับที่น่าพอใจที่ต้องการให้ชุมชน และสังคมเมืองมีความสะอาดขึ้น ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎี Y ของแมคแกรเกอร์

แนวทางการบริหารจัดการขยะเพื่อนำไปใช้เกิดประโยชน์ในชุมชนสามารถใช้รูปแบบกระบวนการคิดด้านการออกแบบวัสดุที่ยั่งยืนโดยสามารถอธิบายได้ดังนี้

1) ลดการใช้ทรัพยากร (Reduce) หมายถึง การลดปริมาณการใช้ทรัพยากรให้อยู่ในสัดส่วนที่เหมาะสมหรือการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เช่น การใช้ตะกร้าหรือถุงผ้าแทนการใช้ถุงพลาสติกในการซื้อของเพื่อลดปริมาณพลาสติก และโฟมซึ่งกำจัดยากใช้เวลานาน การใช้แก้วส่วนตัวแทนการใช้แก้วพลาสติก หรือแก้วที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง การใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม (Refill) ซึ่งใช้ปริมาณพลาสติกผลิตเป็นถุงน้อยกว่าผลิตเป็นขวดหรือบรรจุภัณฑ์รูปแบบอื่น ๆ การใช้ภาชนะบรรจุที่มีความคงทนแทนการใช้พลาสติกหรือกล่องโฟมซึ่งย่อยสลายได้ยาก

2) ใช้ให้ยาวนานคุ้มค่า (Long Life & High Performance) หมายถึง การนำบรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้อีกโดยไม่ผ่านกระบวนการแปรรูปหรือแปรสภาพ เช่น การทำสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ การใช้กระดาษสองหน้า การใช้แบตเตอรี่แบบสามารถนำกลับมาชาร์จประจุไฟใหม่ได้

3) ออกแบบวงจรชีวิตวัสดุ (Design Life Cycle) หมายถึง การนำวัสดุเหลือใช้มาแปรรูปเป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิต หรือเพื่อผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น การนำกระป๋องอะลูมิเนียมมาหลอมเป็นชาเขียว การนำกล่องเครื่องดื่ม (UHT) มาแปรรูปเป็นเฟอร์นิเจอร์ การนำขวดพลาสติกใส (PET) มาแปรรูปเป็นเสื้อผ้า

4) เปลี่ยนขยะเป็นทรัพยากร (Resource) หมายถึง การนำขยะมูลฝอยมาทำการหมักทำปุ๋ย (Composting) เป็นระบบที่ใช้การย่อยสลายสารอินทรีย์จากขยะโดยกระบวนการทางชีวภาพของจุลินทรีย์ให้แปรสภาพเป็นปุ๋ยที่มีธาตุอาหาร สามารถนำไปใช้ปรับปรุงคุณภาพของดินได้ และก่อกมลพิษให้กับสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ซึ่งกระบวนการหมักปุ๋ยสามารถแบ่งได้เป็น 2 วิธีการได้แก่ 1) การหมักปุ๋ยแบบเติมอากาศ (Aerobic Composting) เป็นกระบวนการสร้างสภาวะให้จุลินทรีย์ที่ใช้อากาศในการดำรงชีพเป็นตัวการในการย่อยสลาย 2) การหมักปุ๋ยแบบไม่เติมอากาศ (Anaerobic Composting) เป็นกระบวนการสร้างสภาวะให้จุลินทรีย์ที่ไม่ใช้อากาศเป็นตัวการย่อยสลายสารอินทรีย์ให้แปรสภาพและการนำขยะมูลฝอยเพื่อผลิตพลังงาน (Waste to Energy) เป็นการนำขยะมาผ่านกระบวนการ

แปรรูปให้เกิดประโยชน์ในด้านการผลิตพลังงาน เช่น การผลิตแก๊สเชื้อเพลิงขยะ (Refuse Derived Fuel : RDF) การแปรรูปขยะประเภทพลาสติกเป็นน้ำมัน (Plastic to Oil) การผลิตไฟฟ้าโดยใช้พลังงานจากขยะเพื่อเป็นต้นกำลังในการผลิตกระแสไฟฟ้า

5) ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) หมายถึง การชักชวนให้ชุมชนคัดแยกและรวบรวมขยะที่สามารถนำไปรีไซเคิล (Recycle) ดำเนินการติดต่อให้ผู้ประกอบการรับซื้อขยะที่สามารถนำไปรีไซเคิลได้เข้ามารับซื้อโดยการจัดตั้งเป็นลักษณะธนาคารขยะ

6) การร่วมมือกันหลายฝ่าย (Goal) หมายถึง การให้ความร่วมมือกันในการจัดการปัญหาขยะอย่างจริงจังและถูกต้อง โดยภาครัฐกำหนดนโยบายเพื่อการจัดการขยะชุมชนลงมาสู่หน่วยงานในระดับท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้บริษัทเอกชนเข้ามาส่วนร่วมในการจัดการขยะ รวมถึงการให้ความรู้ที่ถูกต้องในการจัดการขยะให้กับชุมชน รวมไปถึงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับสังคม

Sustainnovation Materials Design Thinking

ภาพที่ 5.1 รูปแบบกระบวนการคิดด้านการออกแบบวัสดุที่ยั่งยืน

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการศึกษาและพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการขยะในชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนเชิงนิเวศ (กรณีศึกษา : ชุมชนบ้านบางชัน ต.บางชัน อ.ชลุง จ.จันทบุรี) ดังต่อไปนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลของการวิจัยสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นข้อเสนอแนะ และนำไปใช้ได้ดังนี้

5.3.1.1 สิ่งที่เป็นปัญหา และอุปสรรคต่อการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนแห่งนี้โดยสิ่งที่เป็นปัญหาคือ ขยะมูลฝอยในชุมชน ความแออัดพลุกพล่านของนักท่องเที่ยวและคนในชุมชนเริ่มเห็นแก่ตัวมากขึ้น ขาดความร่วมมือที่ดีทั้งภาครัฐ และเอกชน การโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวชุมชนบางชั้นยังเกิดการสื่อสารที่ไม่ถูกต้อง ปัญหาค่าครองชีพของคนในชุมชนที่สูงขึ้น ไม่ได้รับการบริหารจัดการที่ดีจากหน่วยงานราชการทำให้ชุมชนต้องบริหารจัดการกันเอง และระบบสาธารณสุขภาคพื้นฐานยังไม่ทั่วถึง ส่วนอุปสรรคคือ เดินทางคมนาคมเข้ามาในชุมชน แต่ในทางกลับกันเมื่อมีถนนเข้ามาในชุมชน ชาวบ้านที่ทำอาชีพขับเรือรับจ้างจะไม่มีรายได้จากการขับเรือ ซึ่งชาวบ้านในชุมชนมีทั้งเห็นด้วย และไม่เห็นด้วยกับการมีถนนเข้ามาในชุมชน ซึ่งการใช้เรือในการคมนาคมก็ถือเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวในชุมชน

5.3.1.2 ชาวบ้านให้ความร่วมมือในด้านที่จะทำให้ชุมชนบางชั้นเกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้ โดยชาวบ้านได้ให้ความสำคัญด้านการหารายได้เข้าชุมชน ควบคุมไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อม การประชาสัมพันธ์ชุมชนบางชั้นให้เป็นที่รู้จักของสังคมภายนอกโดยการสื่อสารที่ถูกต้องในด้านสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาภายในชุมชน

5.3.1.3 ปัญหาการจัดการขยะในชุมชนก่อให้เกิดผลกระทบในเรื่องของสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศเสียหาย เป็นแหล่งสะสมเชื้อโรค การจัดการขยะที่ไม่ถูกต้องส่งผลทำให้เกิดมลภาวะที่เป็นพิษ มีกลิ่น เนื่องจากการเผาขยะ และปัญหาขยะจำนวนมากในทะเล

5.3.1.4 แนวทางในการจัดการขยะในชุมชนควรมีรูปแบบ และลักษณะที่ภาครัฐและชุมชนร่วมมือกันในการแก้ปัญหาในเมื่อชุมชนบางชั้นเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรลดการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ย่อยสลายได้ยากในธรรมชาติ ควรแยกจัดเก็บขยะให้ถูกวิธีเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สร้างจิตสำนึกทั้งชุมชนและนักท่องเที่ยวในการรักษาความสะอาด และภาครัฐหรือเอกชนควรเข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการขยะ

5.3.1.5 ภาครัฐควรให้การช่วยเหลือดูแลชุมชนในด้านการบริหารจัดการขยะในชุมชน ระบบสาธารณสุขภาคพื้นฐานในชุมชน และการออกเอกสารสิทธิโฉนดที่ดินที่ยังหาข้อสรุปไม่ได้

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรยกตัวอย่างชุมชนที่เอาขยะมาใช้ประโยชน์ และทิศทางหรือความเป็นไปได้ที่จะนำมาใช้กับพื้นที่ตัวอย่าง ที่จะทำการสร้างรูปแบบการจัดการขยะ หรือผลิตภัณฑ์ที่เข้าไปจัดการกับขยะแต่ละประเภท โดยใช้แนวคิดในเรื่อง (4Rs) และ (sustainable design) เพื่อให้เห็นชัดเจนเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.2 ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการสร้างลักษณะนิสัยในการจัดการขยะกับชุมชนเดิมหรือชุมชนใหม่ภายในจังหวัดเดียวกันเพื่อให้เกิดการเปรียบเทียบ และความต่อเนื่องอย่างยั่งยืน

5.3.2.3 ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการติดตาม และประเมินผลในการจัดการขยะกับชุมชนที่ดำเนินการเก็บข้อมูลงานวิจัย ซึ่งเป็นการติดตาม และกระตุ้นให้ชุมชนมีการจัดการขยะอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน